

Uw kind & jeugdzorg

rechten en plichten van ouders

Deze folder is een uitgave in opdracht van het Basisberaad Rijnmond, Platform Ouders Dichterbij i.s.m. het Advies- en Klachtbureau Jeugdzorg

Dit project is financieel mede mogelijk gemaakt door het Nationaal Fonds Geestelijke Volksgezondheid (NFGV), Utrecht.

Colofon

projectorganisatie:

Georgette Groutars, Basisberaad Rijnmond

Anne Addink, Advies- en Klachtbureau Jeugdzorg

met dank aan:

Informatiepunt (JIP) Den Haag,

Instituut Sociaal Raadslieden Den Haag

tekst en vormgeving:

Esmeralda van der Naaten

Fosfor | bureau advies en ondersteuning

© Basisberaad Rijnmond, december 2004

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Over jeugdzorg	5
	Bureau Jeugdzorg	5
	- Toegang tot de zorg: het indicatiebesluit	5
	- Andere taken van Bureau Jeugdzorg	6
	Raad voor de Kinderbescherming	7
3	Rechten en plichten van ouders	8
	Recht op informatie	8
	Recht op inzage	9
	Recht op omgang	10
	Recht op inspraak	10
	- Recht op inspraak bij een indicatie besluit	11
	- Recht op inspraak bij het hulpverleningsplan	11
	Rechten bij vrijwillige hulpverlening	12
	Rechten bij justitiële hulpverlening	12
	- Rechten bij de Raad voor de Kinderbescherming	12
	- Rechten bij de Gezinsvoogd	13
	- Rechten wanneer uw kind uit huis is geplaatst	13
	Recht op medezeggenschap	14
	Klachtrecht	14
	Recht op bijstand	15
	- Vertrouwenspersoon	15
	- Rechtsbijstand: een advocaat	16
	Geldzaken: plicht van ouders	16
	- onderhoudsplicht	16
	- ouderbijdrage	16
	- Verzekeringen	17
	- Onderwijskosten	17
	- Kinderbijslag	18
4	Adressen	19
	Algemeen	19
	Informatie en advies	19
	Geld	20
	Hulp	20

1 inleiding

Als uw kind geholpen wordt door een instelling voor jeugdzorg heeft u als ouder ook met de jeugdzorg te maken. Deze folder is gemaakt om u te informeren over de rechten en plichten die ouders hebben.

U heeft bijvoorbeeld recht op informatie en inspraak. Ook heeft u het recht om klachten in te dienen als u niet tevreden bent over de hulp die uw kind krijgt.

Welke rechten en plichten op u van toepassing zijn is afhankelijk van uw situatie. Er zijn verschillende vormen van hulp. Hulpverlening kan op uw verzoek zijn of verplicht worden gesteld door een kinderrechter. Uw kind kan thuis wonen of ergens anders. Het hebben van het gezag over het kind (de ouder is dan wettelijk vertegenwoordiger) is van invloed. Tot slot bepaalt de leeftijd van uw kind welke rechten en plichten u als ouder heeft.

Deze folder is bedoeld voor alle ouders die te maken krijgen met de instellingen voor jeugdzorg. Als alles goed gaat zullen uw rechten vanzelf aan de orde komen. De instelling voor jeugdzorg waar u mee te maken heeft zal u informeren en ervoor zorgen dat uw rechten worden nageleefd.

Maar als er problemen zijn dan is het goed om te weten wat uw rechten en plichten zijn. U kunt er dan naar vragen en ervoor zorgen dat uw rechten als ouder gerespecteerd worden.

In deze folder worden de rechten en plichten van ouders besproken.

Daarbij kunt u opzoeken welke situatie op u van toepassing is.

Om u te informeren over uw rechten en plichten is het belangrijk dat u weet hoe de jeugdzorg werkt. De werkwijze van de jeugdzorg en de verschillende soorten hulpverlening worden eerst kort beschreven.

Mochten er vragen overblijven na het lezen van deze folder dan kunt u zich wenden tot een van de instanties die u verder kunnen helpen. Achterin deze folder vindt u de informatie en adressen van deze instanties.

2 over jeugdzorg

In principe wordt u door de hulpverlener over uw rechten en plichten geïnformeerd. Het is mogelijk dat hier in de eerste contacten geen gelegenheid voor is. U kunt altijd op een later tijdstip vragen om een gesprek om uw rechten en plichten te bespreken.

Daarbij is het soms nuttig om iets meer geïnformeerd te zijn over hoe de jeugdzorg werkt en aan welke regels men zich te houden heeft. In dit hoofdstuk vindt een korte beschrijving van de jeugdzorg en instellingen of hulp waar u mee te maken kunt hebben. Dit is geen volledige beschrijving.

Voor meer informatie, advies, ondersteuning en hulp verwijzen wij u naar de adressen die achterin deze folder zijn opgenomen.

Bureau Jeugdzorg

Er zijn verschillende vormen van jeugdzorg. Soms gaat het om een paar gesprekken. Maar het kan ook veel intensiever zijn zoals het geven van onderdak, verzorging en begeleiding. Wanneer er sprake is van professionele hulp voor uw kind krijgt u te maken met Bureau Jeugdzorg. Bureau Jeugdzorg speelt een belangrijke rol.

Toegang tot de zorg: het indicatiebesluit

Bureau Jeugdzorg beoordeelt het verzoek om hulp. Hier krijgt u informatie over de mogelijke hulp voor uw kind. Een medewerker van Bureau Jeugdzorg zal met u praten over welke problemen er spelen en hoe u geholpen kunt worden bij het vinden van een oplossing. Soms is een gesprek niet voldoende en is het nodig dat er een uitgebreider onderzoek wordt gedaan (bijvoorbeeld door een psycholoog of psychiater). Op basis van alle informatie wordt dan vastgesteld welke hulp uw kind nodig heeft. Dit wordt vastgelegd in een zogenaamd indicatiebesluit.

Om in aanmerking te komen voor hulp is het indicatiebesluit nodig. Een indicatiebesluit regelt de aanspraak op hulp (welke hulp en hoe lang). 'Aanspraak op hulp' betekent dat uw kind recht heeft op hulp.

In sommige gevallen wordt er hulp geboden zonder indicatiebesluit. Dit mag echter voor maximaal 4 weken; dan moet er een indicatiebesluit zijn.

Bureau Jeugdzorg biedt u ondersteuning bij het aanmelden van uw kind bij een instelling die de hulp kan bieden die uw kind nodig heeft. Soms is het mogelijk of nodig een "gezinscoach" aan te wijzen. De gezinscoach moet verschillende vormen van hulpverlening op elkaar afstemmen.

Andere taken van Bureau Jeugdzorg

Het Bureau Jeugdzorg is er niet alleen voor ouders en kinderen die zelf om hulp vragen maar ook om bescherming te bieden aan kinderen die niet om hulp (kunnen) vragen. Gezinsvoogdij en jeugdreclassering maken onderdeel uit van het Bureau Jeugdzorg. Dit geldt ook voor het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK).

*Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK)
Iedereen die een ernstig vermoeden heeft van kindermishandeling of verwaarlozing kan contact opnemen met het AMK. Zowel privé-personen (buren, familie) als beroepskrachten (huisarts, leerkracht) kunnen bij het AMK zorgelijke signalen melden.*

Het AMK mag, indien nodig, 4 weken lang vertrouwelijk onderzoek doen zonder dat de ouders dit weten. Hierna moeten de ouders op de hoogte worden gesteld, tenzij het kind hierdoor in gevaar komt. Wanneer hulpverlening volgens het AMK noodzakelijk is wordt Bureau Jeugdzorg of de Raad voor de Kinderbescherming ingeschakeld.

Wanneer de hulp voor uw kind door een procedure bij de kinderrechter verplicht wordt gesteld, wordt dit justitiële hulpverlening genoemd. Er wordt dan een kindbeschermingsmaatregel door de rechter opgelegd. Deze worden uitgevoerd door Bureau Jeugdzorg.

Kinderbeschermingsmaatregelen

- Ondertoezichtstelling (OTS) is de meest voorkomende kindbeschermingsmaatregel die door de rechter wordt uitgesproken. Dit betekent dat een gezinsvoogd wordt aangesteld die er op toeziet dat uw kind zich goed ontwikkelt.

U houdt het gezag over uw kind. De gezinsvoogd bekijkt samen met u welke hulp nodig is. U bent verplicht mee te werken aan de uitvoering van de ondertoezichtstelling.

- 'Ontheffing' en 'ontzetting' zijn

kinderbeschermingsmaatregelen waarbij het gezag wordt afgenomen van de ouders. Dit betekent dat een voogd wordt aangesteld die het gezag overneemt. Vaak wordt een medewerker van Bureau Jeugdzorg als voogd aangewezen. De voogdij kan echter ook aan iemand anders worden opgedragen, bijvoorbeeld een familielid.

Raad voor de Kinderbescherming

De kinderrechter neemt een besluit over de noodzaak van justitiële hulpverlening op basis van een onderzoek. De Raad voor de Kinderbescherming is verantwoordelijk voor dit onderzoek naar de noodzaak van een kindbeschermingsmaatregel. Ouders en jongeren kunnen niet zelf de Raad voor de Kinderbescherming inschakelen. Bureau Jeugdzorg of AMK kunnen de Raad inschakelen. Dit gebeurt meestal naar aanleiding van een melding (zie AMK).

De Raad voor de Kinderbescherming moet door middel van een onderzoek een zo goed mogelijk beeld krijgen van de situatie waarin uw kind opgroeit. Tijdens het onderzoek wordt met u en uw kind gesproken. De onderzoeker kan ook met anderen over uw gezin praten of een specialist inschakelen.

De medewerker van de Raad is verplicht u te informeren over wat hij gaat doen. Het onderzoek moet in principe binnen 13 weken zijn afgerond. Als het onderzoek langer gaat duren dan moet de Raad de reden van dit uitstel aan u meedelen.

Het onderzoek wordt afgesloten met een rapport en een advies. De Raad moet het rapport aan u laten lezen voordat het rapport naar de rechter gestuurd wordt. Als u het niet eens bent met zaken die in het onderzoeksrapport staan kunt u een reactie geven. Er is een handleiding voor het schrijven van een reactie op het onderzoeksrapport verkrijgbaar bij de Raad voor de Kinderbescherming.

Wanneer de Raad voor de Kinderbescherming op basis van onderzoek een kindbeschermingsmaatregel noodzakelijk vindt dan dienen zij een verzoek in bij de kinderrechter. De kinderrechter neemt een beslissing. Soms neemt de kinderrechter alvast een tijdelijke beslissing in afwachting van het raadsrapport.

Ook voor de andere kindbeschermingsmaatregelen ontheffing en ontzetting doet de Raad van de Kinderbescherming eerst een onderzoek.

3 rechten en plichten van ouders

Als ouder heeft u een aantal rechten en plichten. Deze rechten en plichten zijn afhankelijk van uw situatie. Als uw kind thuis woont heeft u te maken met andere regels dan als uw kind ergens anders woont. Als de hulpverlening aan uw kind vrijwillig plaatsvindt heeft u als ouder meer te zeggen dan wanneer de hulpverlening verplicht wordt gesteld. Als u het ouderlijk gezag heeft, heeft u meer rechten dan wanneer u geen gezag heeft. Bovendien speelt de leeftijd van uw kind een rol.

Hieronder worden de belangrijkste rechten en plichten van ouders beschreven. Daarbij wordt aangegeven wanneer het recht of de plicht verandert aan de hand van verschillende situaties. U kunt de situatie opzoeken die op u van toepassing is.

Recht op informatie

Wanneer uw kind hulp krijgt heeft u als ouder recht op informatie. Dit betekent niet dat u direct over alles geïnformeerd moet worden.

Wanneer uw kind informatie en advies vraagt aan een instelling dan is deze instelling niet verplicht contact met u op te nemen. Dit moet wel als Bureau Jeugdzorg een indicatiebesluit neemt; u wordt daarvan op de hoogte gesteld als uw kind jonger is dan 16 jaar.

Wanneer uw kind in aanmerking komt voor hulp zal vervolgens een hulpverleningsplan worden opgesteld. Het indicatiebesluit en het hulpverleningsplan zijn belangrijke bronnen van informatie. Hierin staan de doelen voor de hulpverlening beschreven en op welke manier deze doelen worden bereikt.

Bureau Jeugdzorg moet u informeren over hun werkwijze en taken. Ook moeten zij u op de hoogte stellen van de rechten die u heeft.

Als u niet het ouderlijk gezag heeft over uw kind moet u geïnformeerd worden door degene die wel het gezag heeft. Instellingen voor jeugdzorg verstrekken alleen informatie wanneer u daarom vraagt. Zij zijn in dit geval niet verplicht om dit uit zichzelf te doen en mogen alleen informatie geven als het het belang van het kind niet schaadt. Bovendien moet eerst de met gezag belaste ouder geïnformeerd zijn. Indien nodig kan een rechter gevraagd worden om een uitspraak te doen.

Recht op inzage

Recht op informatie is niet hetzelfde als recht op inzage. Elke instelling is wettelijk verplicht om een privacyreglement op te stellen. Hierin staat het recht op inzage in dossiers beschreven. Daarnaast bestaat het recht om verbeteringen aan te brengen en het recht om een kopie te vragen. Ook zijn de regels vastgelegd over het verstrekken van gegevens aan anderen.

In een dossier komen allerlei persoonlijke gegevens te zitten. Iedere kind vanaf 12 jaar heeft het recht op inzage in de eigen gegevens.

Als ouder met ouderlijk gezag heeft u recht op inzage totdat uw kind 16 jaar is. Wanneer uw kind 16 jaar of ouder is moet uw kind eerst toestemming geven.

Als ouder zonder het ouderlijk gezag heeft u geen recht op inzage in het dossier. Inzage is wel mogelijk als degene met het ouderlijk gezag daarvoor toestemming geeft. Wanneer het gaat om informatie over uzelf heeft u overigens wel recht op inzage. Dit kan bijvoorbeeld een verslag van een gesprek met u zijn dat in het dossier is opgenomen.

Alleen hulpverleners die direct betrokken zijn bij de hulpverlening aan uw kind kunnen zonder toestemming inzage krijgen in het dossier. De gegevens mogen als uw kind jonger dan 12 jaar is niet zonder uw

toestemming aan anderen worden verstrekt. Is uw kind ouder dan 12 jaar dan wordt aan uw kind toestemming gevraagd.

Wanneer u zelf hulp krijgt geldt ook dat uw behandelaar geheimhoudingsplicht heeft. Zonder uw toestemming mag er dus ook geen informatie over u aan de jeugdzorg gegeven worden.

Vernietiging

Na beëindiging van de hulpverlening worden persoonsgegevens uit de registratie van een instelling verwijderd. Daarna wordt het dossier ondergebracht in het archief. Na tien jaar wordt het dossier vernietigd. Wanneer het gaat om een kindbeschermingsmaatregel wordt het dossier pas vernietigd als het jongste kind uit uw gezin 18 jaar wordt.

Recht op omgang

Als ouder heeft u recht op omgang met uw kind. Dit geldt ook voor ouders zonder ouderlijk gezag. Op verzoek kan de rechter een omgangsregeling vaststellen.

Overigens kan de rechter ook het recht op omgang ontzeggen. Dit kan bijvoorbeeld als omgang in het nadeel van het kind zou zijn. Als een kind 12 jaar of ouder is kan het zelf bij de rechter bezwaar maken tegen omgang.

Recht op inspraak

Recht op inspraak betekent dat u betrokken wordt bij de besluiten die genomen worden over de hulpverlening aan uw kind. De leeftijd van uw kind speelt hierbij een belangrijke rol. Over het algemeen geldt dat u bij besluiten betrokken wordt wanneer uw kind jonger is dan 16 jaar. Is uw kind tussen de 12 en 16 jaar oud dan wordt ook uw kind om instemming gevraagd. Als u kind ouder is dan 16 jaar is uw instemming niet meer noodzakelijk.

Recht op inspraak bij een indicatie besluit

Voor het opstellen van een indicatiebesluit is uw instemming nodig wanneer uw kind jonger dan 16 jaar is. Dit betekent dat Bureau Jeugdzorg met u overlegt over het indicatiebesluit. U kunt uw mening geven over het voorgenomen besluit. In geval van justitiële hulpverlening kan een indicatiebesluit zonder uw toestemming worden aangevraagd.

Als ouder zonder het ouderlijk gezag heeft u geen juridische zeggenschap over uw kind. Er is dan ook geen toestemming van u nodig over een indicatiebesluit. Als u wel betrokken bent bij uw kind betekent dit niet dat u zomaar buiten gesloten mag worden.

Wanneer u van mening bent dat het definitieve besluit niet zorgvuldig is opgesteld, kunt u bezwaar maken bij Bureau Jeugdzorg. Eventueel kunt u vervolgens in beroep gaan bij de kinderrechter. In sommige gevallen is het mogelijk een 'second opinion' aan te vragen. In dit geval stelt een onafhankelijke deskundige een advies op.

Recht op inspraak bij het hulpverleningsplan

Wanneer het indicatiebesluit is vastgesteld, wordt uw kind aangemeld bij een instelling die de juiste zorg kan bieden. Bureau Jeugdzorg helpt u hierbij en zorgt ervoor dat er een hulpverleningsplan wordt opgesteld door de instelling. Bureau Jeugdzorg hoort erop toe te zien dat dit laatste ook gebeurt.

In een hulpverleningsplan worden afspraken vastgelegd over hoe de hulp de komende tijd eruit zal gaan zien. Ook afspraken met u worden hierin opgenomen, bijvoorbeeld bezoekafspraken als uw kind niet meer thuis woont.

Het opstellen of wijzigen van een hulpverleningsplan mag niet gebeuren zonder overleg met de ouders. Het is belangrijk dat u het hulpverleningsplan goed doorleest en uw mening over het plan met de hulpverlener bespreekt.

Als ouder zonder het ouderlijk gezag heeft u geen juridische zeggenschap over uw kind. Er is dan ook geen overleg met u nodig over het hulpverleningsplan. Als u wel betrokken bent bij uw kind betekent dit niet dat u zomaar buiten gesloten mag worden.

Rechten bij vrijwillige hulpverlening

In principe is het zo dat vrijwillige hulpverlening alleen met toestemming van de wettelijk vertegenwoordigers kan plaatsvinden. Wanneer u als ouders niet meer kunt instemmen kunt u zelf besluiten uw kind niet meer deel te laten nemen aan de hulp.

Wanneer u bezwaar maakt tegen de hulpverlening terwijl uw kind niet meer thuis woont, moet u bureau Jeugdzorg van uw bezwaar op de hoogte stellen. De hulp kan dan nog zes weken worden voortgezet. Na deze periode moet de hulpverlening worden stopgezet. Het is dan belangrijk om ook bezwaar te maken bij het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdrage in verband met de ouderbijdrage die u moet betalen (zie Geldzaken, pagina 16).

Rechten bij justitiële hulpverlening

Justitiële hulpverlening houdt in dat hulp door de rechter verplicht wordt gesteld. In geval van justitiële hulpverlening kan een indicatiebesluit zonder uw toestemming worden aangevraagd. Dit betekent dat ook tegen uw zin hulp kan worden opgelegd. Dit heeft gevolgen voor uw rechten als ouder.

Als ouder zonder gezag heeft u geen (juridische) zeggenschap over uw kind en daarmee ook geen recht op inspraak. Ouders zonder gezag kunnen wel als betrokkene of belanghebbende gezien worden in het onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming en bij de kinderrechter.

Wanneer u zonder overeenstemming met de hulpverleners de vrijwillige hulpverlening beëindigt, is het mogelijk dat justitiële hulpverlening wordt opgestart

Rechten bij de Raad voor de Kinderbescherming

Wanneer u te maken heeft met een onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming heeft u inspraak bij het opstellen van het definitieve onderzoeksrapport.

Het is belangrijk dat u het onderzoeksrapport goed bekijkt en dit met de medewerker van de Raad voor de Kinderbescherming bespreekt. U heeft het recht om feitelijke onjuistheden in het rapport te verbeteren. Wanneer u het niet eens bent met uitspraken in het onderzoek is het verstandig om uw mening op papier te zetten. Deze mening kunt u aan het rapport laten toevoegen en eventueel ook opsturen aan de rechtbank. Voor het geven van een reactie op het onderzoeksrapport is een handleiding beschikbaar. U kunt deze opvragen bij de Raad voor de Kinderbescherming. Overigens heeft u het recht om bij al uw contacten met de Raad voor de Kinderbescherming een vertrouwenspersoon mee te nemen.

De kinderrechter neemt een beslissing naar aanleiding van het rapport van de Raad voor de Kinderbescherming. Tijdens de rechtszitting kunt u, als u bezwaren heeft, dit aan de kinderrechter duidelijk maken. U hoeft hiervoor geen advocaat in te schakelen, maar wanneer u het niet eens bent met het voorstel van de Raad voor de Kinderbescherming kan dit zinvol zijn.

Rechten bij de gezinsvoogd

Wanneer de kinderrechter een ondertoezichtstelling (OTS) uitspreekt, krijgt u te maken met een gezinsvoogd. De gezinsvoogd overlegt met u over belangrijke beslissingen. Lukt het niet om tot overeenstemming te komen, dan kan de gezinsvoogd zonder uw toestemming beslissingen nemen. U kunt bezwaar maken tegen deze beslissingen bij de kinderrechter.

Een gezinsvoogd moet binnen zes weken een plan opstellen. Het plan is belangrijk omdat hierin wordt vastgelegd wat u van Bureau Jeugdzorg en de gezinsvoogd kunt verwachten. Het plan moet in overleg met u worden opgesteld. Ook eventuele wijzigingen moeten met u worden overlegd. Minimaal een keer per jaar moet worden bekeken of het plan moet worden bijgesteld.

Rechten wanneer uw kind uit huis is geplaatst

Wanneer uw kind op basis van een ondertoezichtstelling uit huis wordt geplaatst, moet de gezinsvoogd hiervoor een machtiging bij de kinderrechter vragen. Deze machtiging moet jaarlijks worden verlengd. Tijdens de rechtszitting waarbij de machtiging wordt behandeld, kunt u uw bezwaren aan de orde stellen.

In het geval van een wijziging van de omstandigheden heeft u het recht aan de gezinsvoogd te vragen of uw kind weer thuisgeplaatst kan worden. De gezinsvoogd moet binnen twee weken beslissen. Wanneer u het niet eens bent met deze beslissing (of als de instelling niet binnen twee weken reageert), kunt u een verzoek indienen bij de kinderrechter om de periode van uithuisplaatsing te verkorten of de machtiging in te trekken.

Recht op medezeggenschap

Als ouder heeft u het recht op medezeggenschap in de instelling voor jeugdzorg waar u mee te maken heeft. Medezeggenschap van cliënten in zorginstellingen is geregeld door middel van cliëntenraden. In de jeugdzorg zijn cliëntenraden soms toegankelijk voor ouders van cliënten. Over het algemeen is er naast een cliëntenraad een aparte ouder- of familieraad.

Een cliëntenraad geeft advies aan de instelling over verschillende onderwerpen, zoals de kwaliteit van de hulp of bij wijzigingen in de organisatie. Als ouder heeft u het recht om aan de cliënten- of familieraad deel te nemen. Dit geldt ook wanneer u niet het ouderlijk gezag heeft. Instellingen voor jeugdzorg zijn verplicht een cliëntenraad in te stellen. Sommige instellingen hebben nog geen cliëntenraad. U kunt bij de betreffende instelling informeren naar de stand van zaken.

Klachtrecht

Het kan zijn dat u niet tevreden bent over de manier waarop de hulp wordt geboden. Ook kan het gebeuren dat de bovenstaande rechten door de instelling onvoldoende worden nageleefd.

Instellingen voor jeugdzorg zijn op basis van de Wet op de Jeugdzorg verplicht een klachtencommissie te formeren en een klachtenreglement op te stellen. U kunt deze opvragen bij de instelling zelf.

Uw klacht kunt u in eerste instantie bespreken met de betrokken hulpverlener. Eventueel kan zijn of haar leidinggevende hierbij betrokken worden. Het is de bedoeling om te bekijken of u samen tot een oplossing kan komen.

Als dit niet lukt, kunt u uw klacht indienen bij de interne klachtencommissie van de instelling. De klachtencommissie zal u vragen om uw klacht toe te lichten. Ook de medewerker zal worden gehoord. Vervolgens doet de klachtencommissie een uitspraak over uw klacht.

De klachtencommissie stelt de directie van de instelling op de hoogte van hun oordeel en geeft een advies over wat de instelling zou moeten doen. U hoort van de directie vervolgens of zij het oordeel van de klachtencommissie overneemt en of er maatregelen getroffen zullen worden.

Voor de Raad voor de Kinderbescherming en voor justitiële jeugdinrichtingen geldt een afwijkende klachtenprocedure. Bij de Raad voor de Kinderbescherming doet de directeur in plaats van de klachtencommissie uitspraak over klachten. Daarna is het eventueel mogelijk in beroep te gaan tegen dit oordeel bij een externe klachtencommissie. Bij justitiële Jeugdinrichtingen is de klachtenprocedure weer anders. De termijn voor het indienen van klachten is hier zeer beperkt. Het is belangrijk om snel een eventuele klacht in te dienen.

De Inspectie Jeugdzorg en Jeugdbescherming behandelt geen individuele klachten. U kunt de inspectie echter wel op de hoogte stellen van uw klachten wanneer u van mening bent dat deze niet goed zijn afgehandeld.

Voor advies en ondersteuning bij het indienen van klachten kunt u terecht bij het Advies Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ). Ook kunt u bij het AKJ terecht voor informatie over uw rechtspositie. De dienstverlening van het AKJ is gratis.

Recht op bijstand

Vertrouwenspersoon

Als ouder kunt u gebruik maken van een vertrouwenspersoon. Deze ondersteunt u met advies en bijstand bij het uitoefenen van uw rechten. Instellingen voor jeugdzorg moeten een onafhankelijke vertrouwenspersoon hebben. De Wet op de Jeugdzorg stelt instellingen

hiertoe verplicht. Een vertrouwenspersoon is onafhankelijk. Zowel ouders als jongeren kunnen gebruik maken van de vertrouwenspersoon. Wanneer u hiervan gebruik zou willen maken, kunt u erom vragen bij de instelling of contact opnemen met het Advies en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ).

Rechtsbijstand: een advocaat

Bij procedures bij de kinderrechter kunt u zich bij laten staan door een advocaat. Voor procedures bij de kinderrechter zelf is een advocaat niet noodzakelijk. Om in hoger beroep te gaan is een advocaat wel verplicht. Advocaten zijn vaak gespecialiseerd in een bepaald rechtsgebied. U moet een advocaat zoeken die gespecialiseerd is in personen- en familierecht. Het Bureau voor Rechtshulp of de Raad voor de Rechtsbijstand heeft een lijst met advocaten.

In bijna alle gevallen betaalt u een eigen bijdrage. De hoogte is afhankelijk van uw inkomen.

Als uw inkomen beneden een bepaald grensbedrag ligt, kunt u in aanmerking komen voor door de overheid gefinancierde rechtsbijstand. Uw advocaat dient namens u hiervoor een schriftelijk verzoek in bij de Raad voor Rechtsbijstand.

Geldzaken: plicht van ouders

Wanneer u en uw kind met jeugdzorg te maken krijgen betekent dit dat er ook geldzaken geregeld moeten worden. Ouders zijn verantwoordelijk voor hun kinderen en hebben een flink aantal plichten ten aanzien van geldzaken. Hieronder worden deze plichten op een rijtje gezet.

Onderhoudsplicht

U bent financieel verantwoordelijk voor uw kind totdat hij of zij 21 is geworden.

Bij jongeren tussen 18 en 21 jaar gaat het om de kosten van levensonderhoud en studie, tenzij die jongeren getrouwd zijn. Voor kinderen onder de 18 jaar houdt de onderhoudsplicht in dat u de kosten van verzorging en opvoeding betaalt.

Ook wanneer uw kind niet meer thuis woont, blijft deze onderhoudsplicht bestaan. De onderhoudsplicht geldt ook voor ouders die niet het ouderlijk gezag hebben.

Ouderbijdrage

Wanneer uw kind overdag en/of 's nachts door anderen wordt verzorgd, bent u wel verplicht een bijdrage te betalen. Deze bijdrage wordt geïnd door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO).

Zowel bij vrijwillige hulpverlening als bij justitiële hulpverlening is de bijdrage verplicht. Slechts in een beperkt aantal situaties hoeft u geen bijdrage te betalen. Bijvoorbeeld als u bezwaar heeft gemaakt tegen de vrijwillige hulpverlening of als er sprake is van crisisopvang bij vrijwillige hulpverlening (de vrijstelling geldt alleen voor de eerste 6 weken).

Ouderbijdrage hoeft niet te worden betaald wanneer de ouders uit het gezag zijn ontheven of ontzet.

De ouderbijdrage is afhankelijk van de leeftijd van uw kind en van de vorm van hulpverlening. Er wordt voor deze bijdrage geen rekening gehouden met de hoogte van uw inkomen. Wel is het mogelijk dat u in aanmerking komt voor kinderbijslag of dat u aftrekmogelijkheden heeft voor de aangifte inkomstenbelasting.

Alleen bij een aantal uitzonderingen wordt de ouderbijdrage op nul gesteld:

- u heeft zak- en kleedgeldvergoeding;
- u heeft een alleenstaande bijstandsuitkering;
- u heeft een uitkering ingevolge de Regeling Verstrekking Asielzoekers.

Verzekeringen

Ook wanneer uw kind niet meer thuis woont, blijft u in de meeste gevallen verantwoordelijk voor de WA-verzekering en ziektekostenverzekering van uw kind. Wanneer uw kind niet is verzekerd, kan de eventuele schade op u worden verhaald.

Bij een kinderbeschermingsmaatregel kan de verzekering op een andere manier geregeld worden. Bij de instelling die uw kind begeleidt, kunt u hier meer informatie over krijgen.

Onderwijskosten

Kinderen tot 16 jaar hebben recht op gratis onderwijs. Vanaf het zestiende levensjaar moet er lesgeld betaald worden. Wanneer uw kind uit huis is geplaatst, blijft u in principe ook verantwoordelijk voor het

betalen van studie- en opleidingskosten. Als u een laag inkomen heeft kunt u, totdat uw kind 18 jaar is, een tegemoetkoming in de studiekosten aanvragen. Vanaf 18 jaar moet het kind zelf een tegemoetkoming in de studiekosten of studiefinanciering aanvragen.

De bijdrage die u betaalt, is afhankelijk van uw inkomen. In sommige situaties is het mogelijk dat de instelling de kosten betaalt. Hierover kunt u zich laten informeren bij de instelling die uw kind begeleidt.

Kinderbijslag

Als tegemoetkoming in de kosten van het onderhoud van kinderen tot 18 jaar kunt u kinderbijslag krijgen. Of u in aanmerking komt voor kinderbijslag hangt af van uw situatie en de leeftijd van uw kind.

Wanneer uw kind een eigen inkomen heeft, komt u niet meer in aanmerking voor kinderbijslag.

Wanneer uw kind 16 of ouder is heeft u alleen nog recht op kinderbijslag als uw kind studeert of ingeschreven staat bij een arbeidsbureau.

Het is belangrijk om de Sociale Verzekeringsbank (SVB) direct op de hoogte te stellen wanneer uw kind uit huis wordt geplaatst. Wanneer uw kind niet meer thuis woont moet u voldoen aan de voorwaarde dat u een minimum bedrag per kwartaal bijdraagt aan het levensonderhoud van uw kind. De Sociale Verzekeringsbank controleert dit zeer streng. U moet uw bijdrage kunnen bewijzen. Als u kosten veel hoger zijn is het mogelijk om in aanmerking te komen voor dubbele kinderbijslag.

Kinderbijslag kan nog aangevraagd worden uiterlijk een jaar nadat het kwartaal waarin u recht had op kinderbijslag is verstreken. Bij Sociaal Raadslieden kunt u zich over kinderbijslag nader laten informeren.

4 adressen

Algemeen

Ministerie van VWS
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
070 - 340 79 11

Inspectie Jeugdzorg
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
070 - 340 74 74

Informatie en advies

Opvoedtelefoon 0900 - 821 22 05

Basisberaad Rijnmond
Het Basisberaad zet zich in om de positie van gebruikers van de Geestelijke Gezondheidszorg, Verslavingszorg en Maatschappelijke Opvang te versterken en hun belangen te behartigen, zowel individueel als collectief.

Zomerhofstraat 80/86
3032 CK Rotterdam
Postbus 21078
3001 AB Rotterdam
010 - 466 59 62
E-mail: basisggz@basisberaad.nl
www.basisberaad.nl

Instituut Sociaal Raadslieden
Centraal Bureau
Oppert 21 A
3011 HT Rotterdam
010 - 411 01 23
www.soc-raadslieden-rdam.nl
Het instituut sociaal raadslieden heeft kantoren in diverse deelgemeenten

Advies- en Klachtenbureau
Jeugdzorg (AKJ)
Groenendaal 23 f
3011 SK Rotterdam
Het AKJ Rotterdam is via het hoofdkantoor in Amsterdam bereikbaar:
020 - 521 99 50
E-mail: info@akj.nl
www.akj.nl

Bureau voor Rechtshulp
Rotterdam
Statenweg 200
3003 MB Rotterdam
010 - 410 66 77
www.bureaurechtshulp.nl

Raad voor de Kinderbescherming
Noordsingel 117
3035 EM Rotterdam
010 - 443 11 00
www.kinderbescherming.nl

Raad voor rechtsbijstand
Laan van Meerdervoort 51
2517 AE Den Haag
070 - 370 14 14
www.rvr.org

Geld

LBIO
Landelijke bureau
Kampenringweg 49
2803 PE Gouda
0182 - 55 55 55
www.lbio.nl

Sociale Verzekerings Bank
Posthumalaan 100
Postbus 70025
3000 LG Rotterdam
010 - 417 40 20 (kinderbijslag)
www.svb.nl

Hulp

Bureau Jeugdzorg
Stadsregio Rotterdam

Eendrachtsweg 48
3012 LD Rotterdam
010 - 411 78 65

Metroplein 70
3083 BB Rotterdam
010 - 481 40 55

Klaasje Zevensterstraat 252
3193 TW Hoogvliet-Rotterdam
010 - 490 80 10

Noordvest 18
3111 PH Schiedam
010 - 434 88 99

Oostkade 18
3201 AM Spijkenisse
0181 - 62 50 22

Bureau Jeugdzorg
Stadsregio Rotterdam
(Gezins)voogdijinstelling

Westblaak 131
3012 KJ Rotterdam
010 - 436 99 10

Van Vollenhovenstraat 5
3016 BE Rotterdam
010 - 436 73 33

Algemeen Maatschappelijk
Werk: zie telefoonboek

